

ujra megsürgette a rendelési lapokat a mérnökségnél, sőt fegyelmi eljárás következményeivel fenyegette, ha a felhívásnak haladéktalanul nem tesz eleget. Erre aztán a mérnökség válaszolt és jelentette, hogy a kért iratokat nem adhatja át, mert azok valahogy elkallódtak s arról, hogy az illető cég csakugyan tett-e rendelést vagy sem, nem tud fölvilágosítást adni. Most aztán a tanács is fejét vesztette és sehogysem tud eligazodni a budapesti cég követelése dögében. A mérnökség hanyag ügykezelését megbotrározással tárgyalta ma és végül úgy határozott, hogy *fegyelmi eljárás megindítását fogja indítványozni a mérnökség ellen.* A budapesti cég követelésére vonatkozólag pedig úgy határozott, hogy a kért összeget letétbe helyezi mindaddig, amíg a vizsgálat megállapítja, csakugyan történtek-e rendelések és a szám-lak csakugyan kifizetetlenek-e még?

KÖZOKTATÁS.

Tallózás

a szegedi iskolák értesítőiből.

— Polgári leányiskoláink. —

I.

A szabadkézi rajztanítás menetét ismerteti a *II. ker. áll. polgári leányiskola* értesítőjének bevezetőjéül *Drevey* Erzsébet tanító-nő. A rövidsége mellett is értékes értekezést főleg a szülők, a magántanulók és azok oktatói részére írta.

Az intézet mult tanévének legkimagaslóbb mozzanata az új, a Dugonics- és Osztrovszky-utcák sarkán álló épületbe való átköltözködés, mely a husvéti szünet alatt ment végbe. Az új épületet az intézet igazgató-nője: *Adámné Abrahám Cornélia* való-ságos költői lendülettel írja le. Ékesen szóló bizonyítékul annak, milyen igazi, meleg szeretettel viseltetik iskolája iránt.

A két alsó osztály párhuzamos és így összesen hat osztálya volt az iskolának, amelyekben az igazgatóval együtt, a hitoktatókat azonban nem ideszámítva, 9 tanító-nő működött. A francia nyelvet, mint rendkívüli tárgyat *Mogán Róza* tanította. A francia-tanításért maguk a növendékek díjat nem fizettek.

Az iskolai nevelés érdekében kifejtett munkásságukból kiemelni a többek közt az igazgató, hogy „felhasznált a testület minden alkalmat az *alkoholelles* mozgalom érdekeinek az előmozdítására.” Remélem, hogy erre nem azért volt szüksége, hogy a leányok maguk ne váljanak iszákosokká, ellenben, hogy másokat: hozzátartozóikat és *hozzátartozandóikat* lebeszéljék az alkoholizmusról.

A növendékek egészségi állapota jónak volt mondható az igazgatói jelentés szerint, ámde az óramulasztásokról nem számol be.

A statisztikai adatok szerint felvétellett az egész év folyamán 230 tanuló, magántanulója egy sem volt az iskolának. Ez utóbbit távolról sem megrovásképpen emlitem fel.

Vizsgálatot tett 212 tanuló. Kitűnő 26, jeles 32, jó 74, elégséges 56, megbukott 22, tehát kereken 10%. Tekintve ezt, továbbá, hogy jobb, mint elégséges 132-en, vagyis több mint 62%, a tanulmányi eredmény igen jó-nak minősíthető.

Aránytalanul sok növendéke volt a III. osztálynak: 62, az I. a)-ban 40, I. b)-ben 39, II. a)-ban 30, II. b)-ben 29, a IV. osztályban 30. Ebből kitetszik, hogy a III. osztálynak a párhuzamosítása teljesen indokolt lett volna.

A szülők lakóhelye szerint 170 volt hely-beli és 42 vidéki, Torontálból 17, Csongrád

megyéből 12, ezenkívül még 8 vármegyéből 1—3 növendék.

Magyar anyanyelvű volt 788, idegenajku 24. Német 14, szerb 8, tót 1, oláh 1.

Feltűnő a leányoknak a kereskedelmi pályákra való gravitálása. A IV. osztályból ugyanis 29 leány közül 15 készül a kereskedelmi iskolába, otthon csak 8 marad, a többi mind kenyérkereső pályára kívánczik.

II.

Az igazgatói jelentés nyitja meg a *III. kerületi állami polgári leányiskola* értesítő-jét. Panaszlik az igazgató, hogy „a helyet-tesítésekből az egész év folyamán mindnyá-junknak bőven volt részünk.” Jogosult is a panasz, mert a 12 tagból álló testületből négyen mulasztottak hosszabb időt. Neveze-tesen: *Biró Irén* 2 hónapot, *Csapó Róza* 3, *Polczner Enzét* 4, *Raffner Dezsőné* 1 hó-napot.

Lelkes szavakkal buzdítja az igazgató a tanulókat a gyorsulás tanulására.

Amennyire helyesnek tartom az ifjúsági könyvtár katalógusának a közlését, annyira főlöslleges a tanári könyvtár szakleltára. Mél-tán és joggal érdekelhet minden szülőt, mi-lyen olvasmányok állanak az iskolai könyv-tárban gyermeke rendelkezésére, de a tanári szakkönyvtár katalógusának a közlése fő-löslegesen megnövelt, 30 oldallal az értesi-tőt.

Rendes tanulója volt az intézetnek 374, magántanuló 9. Vizsgálatot tett a rendes ta-nulók közül 363. Kitűnő 56, jeles 86, jó 123, megbukott 35, azaz 9.6%. Elégségesnél jobb csaknem 73%. Ha tekintetbe vesszük, hogy sok volt nem a tanulók, hanem a tanító-nők óramulasztása, úgy ez kiváló eredmény.

Tulzsufolt osztály nem igen volt, a leg-több a két I. osztályban 53—53.

A szülők lakóhelye szerint szegedi volt 321, vidéki 42; torontáli 13, temesi 10, cson-grádmegyei 6, azonkívül még 12 más várme-gyebeli, 1 pedig szerbiai.

Nem szívesen láttam az értesítőben a „*Magyar anyaország*” és „*Horvát-Szlavonor-szág*” megkülönböztetését. Az iskola égisze alatt megjelenő nyomtatványokban legyünk szigorúan sovíniszták. De különben is Hor-vát-Szlavonországek úgy jogilag, mint tény-leg a magyar szent koronához tartoznak és mert a pragmatika szankció szerint a ma-gyar szent korona országai egymástól elvá-laszthatatlanok, egy és ugyanazon állami kö-zösséget képeznek. Most, a szláv hőbortok idő-szakában, erre különös tekintettel kell len-nünk.

Anyanyelvük szerint magyar volt 336, idegenajku 27 és pedig német 10, szerb 15, horvát 2.

Az idegenajku fiutanulók száza mellett tehát a felsőbb — (11) és a két polgári leány-iskolába (24 és 27), mindössze 62 idegenajku tanulóleány jár, amit ezennel nem veszünk örvendetesen tudomásul.

Kenyerkereső pályára a III. ker. iskolá-nak IV. osztályából is 35 közül 23 készül. Hogy ezt örvendetesen veszi-e valaki tudo-másul vagy szomoruan, az minden esetre at-tól függ, ki mennyire feminista. De facto azonban mélyreható társadalmi jelenség.

—gl.

Az új ösztöndijasok.

— Hetven pályázó 11 ösztöndijra. —

(Saját tudósítónktól.) A népnevelési és közművelődési bizottság ma délelőtt tartott ülésében ítélte oda a különféle alapítványok ilyen ösztöndijra hirdettek pályázatát a sze-ilyen ösztöndijra hirdettek pályázatát a sze-gedi iskolák és hetven tanuló versenyzett ér-tük. Az ülés a városháza bizottsági termé-ben volt. A folyosón anyák, apák és fiaik szorongva, izgatottan várták a bizottság döntését, amely azonban nem mindenben elégitette ki a hozzáfűzött reményeket, de a méltányosság, sőt a szabályszerűség köve-telményeit sem. Például a Szabados János-féle 160 koronás ösztöndijra ketten pályáz-tak: *Csányi Ilonka*, egy kisebb javadalma-zású városi tisztviselő leánya, aki a tanító-képző első osztályát kiváló eredménnyel vé-gezte el és *Lantos Margit*, *Lantos Béla nép-iskolai igazgató* leánya, aki most végezte a polgári leányiskola negyedik osztályát. Az alapítványi feltételek világosan kimondják, hogy a pályázónak a tanító-nőképző intézet növendékének kell lennie. Ennek ellenére az ösztöndiját *Lantos Margit*nak ítélték oda, a ki csak szeptember elsejétől kezdve lesz a tanító-nőképző növendéke.

Az ülésen *Lázár György* dr. polgármes-ter elnökölt és *Gaál Endre* dr. tanácsos refe-rálta a beérkezett pályázatokat. Azok érde-mes pályázóra való tekintettel azt javasol-ta, hogy a bizottság titkos szavazással dönt-sön, amit el is fogadtak. Ezután az ösztön-dijak odaitételese következett.

A Szabados János-féle 160 koronás ösz-töndijra ketten pályáztak. Az ösztöndiját *Lantos Margit* polgári iskolát végzett növen-dék kapta meg. A Rózsa-féle alapítvány 240 koronás kamatát tanulmányai befejezéséig *Tóth Károly* műegyetemi hallgatónak ítélték oda. A Rózsa József-féle ösztöndiját gim-náziumot végzett, felsőbb tanulmányokra készülő tanulók részére tüzték ki. Az ösz-töndijra ketten pályáztak és *Halasi Antal* gimnáziumot végzett tanuló kapta meg.

A főreáliskolai tanulók részére adomá-nyozott Rózsa-féle alapítvány 120 koronás járulékat hét pályázó közül *Vesés József*, re-áliskolai IV. osztályu tanulóknak ítélték oda. Rózsa József két elemi iskolai tanító részére tett alapítványának 120 koronás kamatára nyolc szegedi tanító pályázott. A népnevelési és közművelődési bizottság *Skultéthy* Ala-dárnak, aki hét éve és *Hajdu Antal*nak, aki 23 éve tanító, ítélte oda az ösztöndijakat.

Ezután még két Rózsa-féle ösztöndijra beérkezett pályázatok fölött döntött a bi-zottság. Egyiket a tanítóképző növendékek részére hagyományozta az alapító. Az ösz-töndiját hét pályázó közül *Sándor György* nyerte el. A másik elemi iskolai tanulóknak szolt és 120 korona egy-egy, *Pálffy József* V. elemi iskolai tanuló nyerte el az egyiket, *Láng Ferenc* III. elemi iskolai tanuló a má-sikat.

Négy darab Kárász-féle ösztöndiját adott ki ezután a bizottság. A pályázatban csak teljesen árva, szegény sorsu tanulók vehettek részt. Az ösztöndij 800 korona. Egy leánv pályázott csak, de mivel félárva, az ösztöndiját nem adták ki neki.

Egy darab 800 koronás ösztöndiját há-rom pályázó közül *Kiss Géza* VII. osztályu gimnáziumi tanuló, a hatszáz koronásat pe-dig *Mályusz Elemér* V. osztályu gimnáziumi tanuló nyerte el.

A leányok részére hagyományozott 400 koronás ösztöndiját *Lázár Erzsébet* tanító-nőképzői növendéknek ítélték oda.

Több ösztöndij odaitételeseben majd a ta-nács fog dönteni.

Zseblámpa

6 órai égéssel, legnagyobb üveggel lencsével és fémszálas izzókörével darabja 3 korona.

Fonyó Soma

világítási üzletében, Kölcsey-utca 4. Wagner-palota.